

[Leonhard Hansen.]

herhjemme nu stillet sig overfor Arbejdernes Henstillinger? Blankt afvisende, som sædvanlig! Det er et Princip ikke at vise nogen som helst Imødekommenhed, og Arbejdsgiverforeningen er lige saa bange for at gaa udenom Principper, som en vis Mand er for det hellige Kors. Man paastaar nok, at man ikke har noget imod, at de enkelte Virksomheder reducerer den daglige eller ugentlige Arbejdstid, men Arbejdsgiverforeningen skal meget have sig frabedt at staa bagved og derved komme til at yde nogen Indrømmelse overfor Arbejderne.

Det er oplyst, at der som Helhed kun i ringe Omfang her i Landet bliver arbejdet paa indskrænket Tid, idet den gennemsnitlige Arbejdstid pr. Uge er lidt over 47 Timer. Til Sammenligning tjener, at i Sverige er Gennemsnittet af Arbejdstiden 45 Timer, i Tyskland godt 45 Timer og i Frankrig godt 43 Timer. Man har altsaa godt i andre Lande kunnet indordne sig under Forholdene og fordele det forhaandenværende Arbejde paa nogle flere Arbejdere, end Tilfældet har været herhjemme.

Naa, Lovforslaget blev altsaa ikke saadan, som jeg kunde have ønsket det; den højtærede Socialminister ved sikkert ogsaa adskilligt bedre end jeg, hvad der kan gennemføres i den danske Rigsdag. Men jeg takker alligevel for det foreliggende Forslag, for det er jo, som den højtærede Minister selv sagde i sin Forelæggelsestale, „en Brydning af Isen paa dette Omraade“, og kommer Tid, kommer sikkert ogsaa Raad.

Lovforslaget fastslaar, at ved Arbejder, der iværksættes af Staten til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden, og ved Arbejder, der med samme Formaal iværksættes af Kommuner eller af private, og til hvis Udførelse der ydes Laan eller anden Støtte af Staten, maa Arbejdstiden for de paa vedkommende Arbejdsplads beskæftigede Arbejdere ikke overskride 40 Timer ugentlig, med visse Undtagelser for saadanne Virksomheder, der som Led i Bekæmpelsen af Arbejdsløsheden oppebærer Tilskud med særlig Hjemmel, i hvilke Tilfælde Socialministeren træffer Afgørelse af, hvorvidt det paagældende Arbejde kommer ind under disse Regler. Der er i Forslaget

ogsaa tænkt paa saadanne Virksomheder, hvor der finder en Forøgelse af Produktionen Sted; dersom Arbejdet udføres i Forbindelse med andet Arbejde, kommer Loven ikke til Anvendelse, saafremt dette vil medføre uensartet Arbejdstid for de der beskæftigede Arbejdere. Tvivlsspørgsmaal skal afgøres af vedkommende Minister i Samraad med Socialministeren, ligesom Socialministeren kan dispensere fra selve Lovens Bestemmelser, hvor Forholdene taler derfor.

Jeg maa have Lov til at pointere, hvad den højtærede Socialminister ogsaa har fremhævet stærkt i de meget udførlige Bemærkninger til Lovforslaget, at det er Lovens Formaal at gøre flere Arbejdere delagtige i et givet Arbejde, hvorfor man maa have Opmærksomheden henvendt paa, at Loven ikke gøres illusorisk f. Eks. ved Anvendelse af Maskiner eller ved, at Arbejdet paa anden Maade forceres frem. Der bør derfor fortrinsvis ydes Støtte til saadanne Virksomheder, hvor den menneskelige Arbejdskraft spiller den overvejende Rolle, saaledes at det ved det enkelte Arbejdes Udførelse mest muligt undgaas at benytte Maskiner.

Naar der i Medfør af denne Lov udføres Arbejde paa nedsat Arbejdstid, skal der for Arbejdet betales den Løn, der i Henhold til gældende Overenskomst mellem Arbejdere og Arbejdsgivere er fastsat for saadant Arbejde, og hvor saadan Overenskomst ikke findes, betales den for tilsvarende Arbejde paa Egnen gældende overenskomstmæssige Løn. At Arbejdet skal udføres efter den overenskomstmæssige Løn, hvor der findes Overenskomst, betragter jeg som givet, og jeg tror ogsaa, det er heldigt at benytte Udtrykket „overenskomstmæssig Løn“ for saadanne Steder, hvor ingen Overenskomst findes. Man undgaar forhaabentlig derved, at f. Eks. Landarbejdere eller i det hele taget Arbejdere, der beskæftiges ude i Landkommunerne, bliver udsat for saa skandaløse Arbejds- og Lønvilkaar, som Tilfældet er for Tiden.

Lovforslagets § 3 omhandler de forskellige Former for Arbejdstidsnedsættelse, som jeg allerede tidligere har omtalt. Socialministeren befojes til, hvor tekniske Grunde taler derfor, at ændre 40 Timer til